
FYSIIKAN TUTKIMUSLAITOKSEN JOHTOKUNNAN KOKOUS 2/2020

PÖYTÄKIRJA

AIKA JA PAIKKA KESKIVIIKKO 7.10.2020 klo 9.00–11.00 Zoom-kokouksena

JÄSENET

prof. Mikko Alava (Aalto) (*kohdasta 5 alkaen*)
vararehtori Paula Eerola (HY), puheenjohtaja
prof. Kari J. Eskola (JYU)
~~vararehtori Jari Hämäläinen (LUT)~~
~~vararehtori Henrik Kuutti (JYU)~~
~~dekaani Kai Nordlund (HY)~~
vararehtori Ossi Naukkarinen (Aalto)
varadekaani Samuli Siltanen (HY)
provosti Jarmo Takala (TAU)
~~vanhempi tutkija Tapio Lampén (HIP henkilöstö)~~
laboratorionjohtaja Maarit Muikku (STUK)

VARAJÄSENET

~~prof. Adam Foster (Aalto)~~
~~varadekaani Marja-Liisa Riekkola (HY)~~
~~prof. Paul Greenlees (JYU)~~
prof. Erkki Lähderanta (LUT)
varadekaani Ari Jokinen (JYU)
prof. Minna Palmroth (HY)
~~prof. Harri Lipsanen (Aalto)~~
~~prof. Mikko Ritala (HY)~~
~~prof. Esa Räsänen (TAU)~~
apulaisprof. Aleksi Vuorinen (HIP henkilöstö)
~~johtava asiantuntija Kari Peräjärvi (STUK)~~

ESITTELIJÄ

johtaja Katri Huitu

ASIAANTUNTIJA

varajohtaja, tutkimuskoordinaattori Antti Väihkönen

SIHTEERI

hallintopäällikkö Tuulikki Laurila

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus

Helsingin yliopiston johtosäännön 21 §:n mukaan hallintoelin on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 11, ja totesi sen päätösvaltaiseksi.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

3. Johtokunnan kokouksen 1/2020 ja 22.6.2020 sähköpostikokouksen pöytäkirjojen hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään johtokunnan edellisten kokousten pöytäkirjat (*liite 1–2*).

Päätös: Esityksen mukaan.

4. Ilmoitusasioita

- Valmisteluryhmän kokouksien 3–5/2020 muistiot (*liitteet 3–5*)
- Tutkimuslaitoksen kulut ajalla 1/2020–8/2020 (*liite 6*)
- HIP:in SAB 1.9.2020–31.8.2024
- kesäharjoittelu 2020 CERN:issä ja ESRF:ssä: harjoitteluun valittiin 15 opiskelijaa, joista suurin osa on tehnyt harjoittelun ainakin osin etänä, ja osa siirtänyt ajankohtaa myöhemmäksi
 - HIP:in tutkimukseen liittyviä rekrytointeja: Jyväskylän yliopistoon apulaisprofessorit Tuomas Grahn (FAIR), Anu Kankainen (ydinastrofysiikka) ja Markus Kortelainen (matalaenergiaydinfysiikka) sekä yliopistonlehtori Hannu Paukkunen (teoreettinen hiukkasfysiikka)
- Euroopan hiukkasfysiikan strategian päivitys 19.6.2020 (*liite 7*)

5. HIP:in rahoitus vuosina 2021–2024

HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus sopimuskaudella 2017–2020 on 3,37 M euroa vuodessa (vuoden 2017 taso). OKM laskee HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitusta 26 %, joten rahoitus kaudella 2021–2024 on 2,5 M euroa / vuodessa.

HIP:in jäsenyliopistojen välinen rahoitusneuvottelu käytiin 24.6.2020 (*liite 8*). Jäsenyliopistot päättivät nostaa maksuosuuksiaan kompensoimaan OKM:n valtakunnallisen tehtävän rahoituksen laskun täysimääräisesti turvatakseen HIP:in toiminnan tulevalla sopimuskaudella.

HIP:in jäsenyliopistojen maksuosuudet kaudella 2021–2024 ovat (vuosien 2017–2020 osuudet suluissa):

- HY 1 150 000 € sisältäen laskennallisen hallinnon osuuden (695 000 euroa)
 - JYU 300 000 € (140 000 euroa)
 - Aalto 140 000 € (140 000 euroa)
 - TAU 75 000 € (35 000 euroa)
 - LUT 75 000 € (20 000 euroa)
 - yhteensä 1 740 000 € vuodessa (1 030 000 euroa)
- STUK:in liitännäisjäsenyyden vuotuinen maksu on 30 000 euroa 2020–2022.

6. Tieteellisen neuvottelukunnan (SAB) suositukset

Fysiikan tutkimuslaitoksen tieteellinen neuvottelukunta (SAB) kokoontui 17.8.–18.8.2020 Zoom-kokouksena. SAB:in raportti on pöytäkirjan liitteenä (*liite 9*).

Johtokunta keskusteli teollisuusaktiivoinnista ja teollisuuden palautekertoimen nostamisesta *industrial liaison officerin* avulla (SAB:in raportti: Technology Programme, kohta 2). Keskustelua ILO:n rahoittamisesta jatketaan, hyödyntäen myös Aalto-yliopiston kokemuksia.

Keskustelussa nostettiin esiin SAB:in ehdotus kehittää HIP:iä yliopistoyhteistyön alustana, joka tukee ulkopuolisen rahoituksen saamista ulkomaisista rahoituslähteistä (SAB:in raportti: Theory Programme, suositukset). Todettiin, että HIP:in tutkijat hakevat EU-rahoitusta, ja HIP:in tutkijoita on mukana huippuyksikköhakemuksissa. HIP:in hakiessa Suomen Akatemian huippuyksikköasemaa tarvitaan uudenlaista näkökulmaa, uusia kumppanuuksia tai uusia yhteistyömuotoja.

SAB suositteli raportissaan COSINUS-kokeeseen ja MoEDAL-kokeeseen liittymistä. Tutkimuslaitoksen johtaja kertoi liittymisvalmistelujen tilanteesta.

SAB:in raportti julkaistaan HIP:in kotisivuilla.

7. Tutkimuslaitoksen toimeenpanosuunnitelma vuodelle 2021

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön 6 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on hyväksyä tutkimuslaitoksen toimintaa, taloutta ja henkilöstöä koskevat suunnitelmat. Tutkimuslaitoksen toimeenpanosuunnitelman luonnos (ml. riskienkartoitus) vuodelle 2021 on pöytäkirjan liitteenä (*liitteet 10–11*).

Esisitys: Johtokunta hyväksyy toimeenpanosuunnitelman vuodelle 2021 ja valtuuttaa johtajan viimeistelemään sen.

Päätös: Esityksen mukaan. Viimeistelyssä tavoitetaan 20 näkökulmaa vastuullisuuteen ja kestävyyslaajennetaan.

8. HIP:in projektirakenne 1.1.2021 alkaen

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön 6 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on päättää tutkimuslaitoksen toiminnan jakaantumisesta ohjelmiin ja hyväksyä uudet tutkimus- ja kehitysprojektit. (*Liite 12*).

Esisitys: Johtokunta hyväksyy liitteen 12 mukaiset projektit voimassaoloaikoiheen.

Päätös: Esityksen mukaan.

9. HIP:in pitkän aikavälin strategia

HIP:in pitkän aikavälin tutkimusstrategian tarkoituksena on luoda kokonaiskuva tutkimuslaitoksen tämänhetkisestä tutkimustoiminnasta ja toimintaympäristöstä, ennakoida toimintaympäristön muutoksia ja tutkimuksen kehitysuuntia sekä määritellä tutkimuslaitoksen tutkimustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteet sekä keskeiset toimenpidekokonaisuudet. Strategian aikajänne vaihtelee ohjelmakohtaisesti. Pitkän aikavälin strategian pääpaino on tutkimuksessa, mutta siinä huomioidaan myös tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja työhyvinvointiin liittyviä näkökohtia. Strategia on pöytäkirjan liitteenä (*liite 13*).

Esisitys: Johtokunta hyväksyy HIP:in pitkän aikavälin strategian. Strategian toteutumisesta raportoidaan vuosittaisessa toimintakertomuksessa. Strategia päivitetään seuraavan kerran vuonna 2024.

Päätös: Johtokunta hyväksyy strategian pääperiaatteet, ja valtuuttaa johtajan viimeistelemään strategian.

Strategian alkuun lisätään maininta HIP:in asemoitumisesta muuttuvaan toimintaympäristöön. Kohdassa 3 mainitaan USA:n electron-ion collider (EIC). Kohtaan 7 lisätään maininta HIP:n tutkimuksen yhteydestä fissio- ja fuusioenergian teknologioihin. Kohdissa 11–12 huomioidaan vastuullisuuden ja kestävyuden moniulotteisuus.

10. HIP:in työjärjestys

HIP:in johtokunnassa 25.11.2010 vahvistettua työjärjestystä on päivitetty kattamaan aiempaa paremmin HIP:in toimintaa ja vastuutahoja (*liitteet 14–15*).

Esisitys: Johtokunta hyväksyy HIP:in päivitetyn työjärjestyksen.

Päätös: Esityksen mukaan.

11. HIP:in tulevia tapahtumia

- NuPECC Zoom-kokouksena 16.–17.10.2020
- Tutkijoiden yö 27.11.2020
- HIP staff meeting marras-joulukuussa

12. Muut asiat

Kokouksessa ei tuotu esille muita asioita.

13. Johtokunnan seuraava kokous

Johtokunnan seuraava kokous pidetään tiistaina 24.11. klo 15.00–16.30.

14. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.00.

Paula Eerola
Vararehtori, johtokunnan puheenjohtaja

Tuulikki Laurila
Hallintopäällikkö, johtokunnan sihteeri

Päätös on allekirjoitettu sähköisesti Helsingin yliopiston asian- ja dokumentinhallintajärjestelmässä (RIIHI).

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus